

N:o 44.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Maj 1868, kl. 3 e. m.

Memorial, med förslag till sammanjemkning af Kamrarnes skiljaktiga beslut vid behandling af Utskottets Utlåtande N:o 33 rörande ränta på ränta.

Uti omförmälda Utlåtande hade Utskottet i anledning af en af Herr A. J. Sandstedt väckt motion N:o 177, hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta en författning, hvarigenom, med upphäfvande af den i 9 Kapitlet 6 § Handelsbalken stadgade påföljd för den som tager ränta på ränta, samt af 7 § i samma Kapitel, förordnas som följer:

»Betalar ej gäldenär ränta å rätt tid, gifve, der ej annorlunda särskildt är stadgadt, ränta, efter sex för hundra om året, å förfallen ränta från den dag borgenären genom stämning eller lagsökning, eller eljest skriftligen eller muntligen, räntan kräfdt.

Denna Förordning skall lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1870; dock må innehafvare af in-tecknad fordran icke för ränta å ränta njuta företräde till betalning, der sådant skulle leda till minskning i den rätt, annan på grund af in-teckning derförinnan förvärfvat.»

Enligt Utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har Första Kammaren bifallit hvad Utskottet sålunda hemställt; hvaremot Andra Kammaren antagit det af Herr J. Å. Lemchen i en vid Utlåtandet fogad reservation framställda lagförslag, så lydande:

»Med upphäfvande af den i 9 Kapitlet 6 § Handelsbalken stadgade påföljd för den, som tager ränta på ränta, samt af 7 § i samma Kapitel, förordnas som följer:

Betalar ej gäldenär ränta å rätt tid, varc borgenären, der ej annorlunda särskildt är stadgadt eller aftaladt, berättigad att å förfallna räntan njuta ränta till sex för hundra om året ifrån förfallodagen.

Denna Förordning skall lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1870; dock må innehafvare af fordran, därför inteckning blifvit beviljad, icke njuta företräde till betalning för ränta på ränta, der sådant skulle leda till minskning i den rätt, annan på grund af inteckning derförinnan förvärfvat.»

I följd häraf åligger Utskottet, jemlikt 63 § Riksdags-ordningen, att söka, så vidt möjligt är, sammanjemka de olika meningarne och med förslag derom till Kamrarna inkomma. Af de ifrågavarande besluten, jemförda med hvarandra, framgår, att begge Kamrarna erkänt borgenärs rätt att tillgodonjuta ränta på förfallen ränta. Skiljaktigheten består egentligen deruti, att Första Kammaren lika med Utskottet medgifvit en sådan rätt endast från den dag då kraf skett, hvaremot Andra Kamraren gått än längre och bestämt förfalldagen såsom den tidpunkt, från hvilken ränta på ränta finge beräknas. Vid sådant förhållande och då giltigheten af särskildt aftal om annan ränta eller om annan tid för beräkning deraf, än den i lag bestämda, hvarom Andra Kamraren beslut innehåller uttryckligt stadgande, måste blifva beroende på aftalets förenlighet med hvad i lag angående ränta för hvarje särskildt fall är stadgadt, får Utskottet vördsamt hemställa,

att Andra Kamraren ville, med frångående af sitt ifrågavarande beslut antaga Utskottets i förenämnda Utlåtande afgifna och af Första Kamraren bifallna förslag till författning.

Stockholm den 5 Maj 1868.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservation

af Herrar *Lemchen* och *Ahlgren*.
